

AMERIKAI GRESIA GELEŽINKELIU STREIKAS

SUDANE KARININKUS SUŠAUDO, O KOMUNISTŲ VADUS - PAKARIA

KHARTOUMAS. — Sudano karo lauko teismas nutėisė dar du karininkus sušaudyti. Sukilimo vadus, paskirtas nauju prezidentu, ir dar vienas sukilėlis buvo sušaudytas, o žymus komunistas, vadovavęs Sudano profsąjungų federacijai, buvo viešai pakartas. Komunistų partijos pirmas sekretorius Mahgoub, apie kurį buvo pasakojama, kad jis slapstosi Bulgarijos ambasadoje, buvo suimtas Omdurmano mieste. Jam irgi gresia kartuvės. Sudano komunistų partija, buvusi stipriausia arabų šalyse, liko be vadovybės.

Per trijų dienų sukilėlių valdymo komunistai gerokai supykino kariuomenę, šaudydami jos narius, dešiniuosius karininkus. Pranešama, kad sukilėliai apšaudė ir Amerikos diplomatinę atstovybę. Apšaudymo metu buvo sužeistas atstovybės sargybinis, marinių seržantas Gary Southworth.

Dabar paaiškėjo sovietų technikų veikla sukilimo metu. Sudano kariuomenė yra gavusi iš sovietų nemažai ginklų ir turi 1,800 sovietų patarėjų. Kovose su sukilėliais vienas Sudano karininkas įsakė suimti grupę sovietų karinių patarėjų, kad jie su savo atsivežtais lėktuvais nepadėtų sukilėlių jėgoms. Kiti sovietų karininkai bandė su laikyti tankų panaudojimą, išimdami kai kurias jų motorų dalis, kad tankai nebūtų panaudoti prieš sukilėlius.

Prezidentas Nimeiry paskojo konferencijoje pareiškė, kad jo vyriausybė ištirs visus gandus apie sovietų, bulgarų ir irakiečių diplomatų veiklą sukilimo metu. Jau prieš sukilimą prezidentas pareikalavo Sovietų Sąjungos, kad ji pakeistų savo ambasadorių Khartoume Anatolijų Nikolajevą, nes jis bandė kištis į Sudano vidaus reikalus. Tuoj po sukilimo Nikolajevas susitiko su sukilimo vadais, vienišelis užsienio diplomatas taip padaręs. Sudano armijoje nesą abejonų, kad sukilimas buvo vykdomas su sovietų pritarimu ir palaiminimu.

Daug sovietų technikų ir patarėjų gyvena būvusiam britų viešbutyje Grand Hotel, kuris yra aptvertas aukšta tvora. Iš savo tarnybos vietų rusai su grįžta į viešbutį vėl vakare ir, paprastai, nesirodo miesto gatvėse.

Maskva, sakoma, nepritaria numatyti arabų valstybių federacijai, kurioje jau pasidėžė su susijungti Egiptas, Libija, Sirija ir Sudanas. Atskirai visas tas valstybes sovietams lengviau įtakoti laikyti. Susijungusios, viena valstybė tos keturios šalys taptų atsparesnės sovietų intrigoms. Sovietai bandė nuversti tokios arabų unijos šalininkus: Egipto Sadatą ir dabar Sudano Nimeirį. Panašus likimas gresia ir Libijos valstybės galvai.

Sovietų valstybinis, cirkas š. m. balandžio mėn. gastroliauvė Austrijoje — sostinėje Vienoje ir Tirolio Insbruko mieste. Šiame cirkė dalyvavo ir pasižymėję kauniečiai ekvilibristai Vida ir Zigmontas Čerhauškai. (E)

Kubos diktatoriui Castro pareiškė, kad komunistai greit nuvers Bolivijos ir Urugvajaus vyriausybes. Kubą padėsianti tų šalių revoliucija įgyvendinti. Kolumbijoje, Peru ir Ekvadore įvyko žemės drebinimas, sugriovęs daug namų.

IŠ VISO PASAULIO

DETROITAS. — "The Sunday News" Detrote pasmerkė vedamajame sen. Fulbrighto vadovaujamo senato komiteto žygį, atmetant prezidento Nixono planą finansuoti Radio Free Europe ir Radio Liberty. Laikraštis sako, kad tos stotys puikiai atlieka reikalingą ir svarbų darbą, informuodamos žmones už Geležinės Uždangos.

NEWPORT. — Iš Anglijos į Ameriką 30 pėdų laivu atplaukė jauna 28 m. Nicolette Milanes-Walker. Tą kelionę ji atliko per 46 d. Išlipusi į krantą ji pareiškė norint nusimauyti, suvalgyti gerą steiką ir gerai išsimiegoti. Jauna jūreivė buvo pakliuvusi į smarkią audrą 500 mylių nuo Amerikos krantų, bet audra greit praėjo.

WASHINGTONAS. — Senatas atmetė du projektus, kurie duotų Lockheed aviacijos bendrovei valdžios paramą ir tuo išgelbėtų bendrovę nuo bankroto.

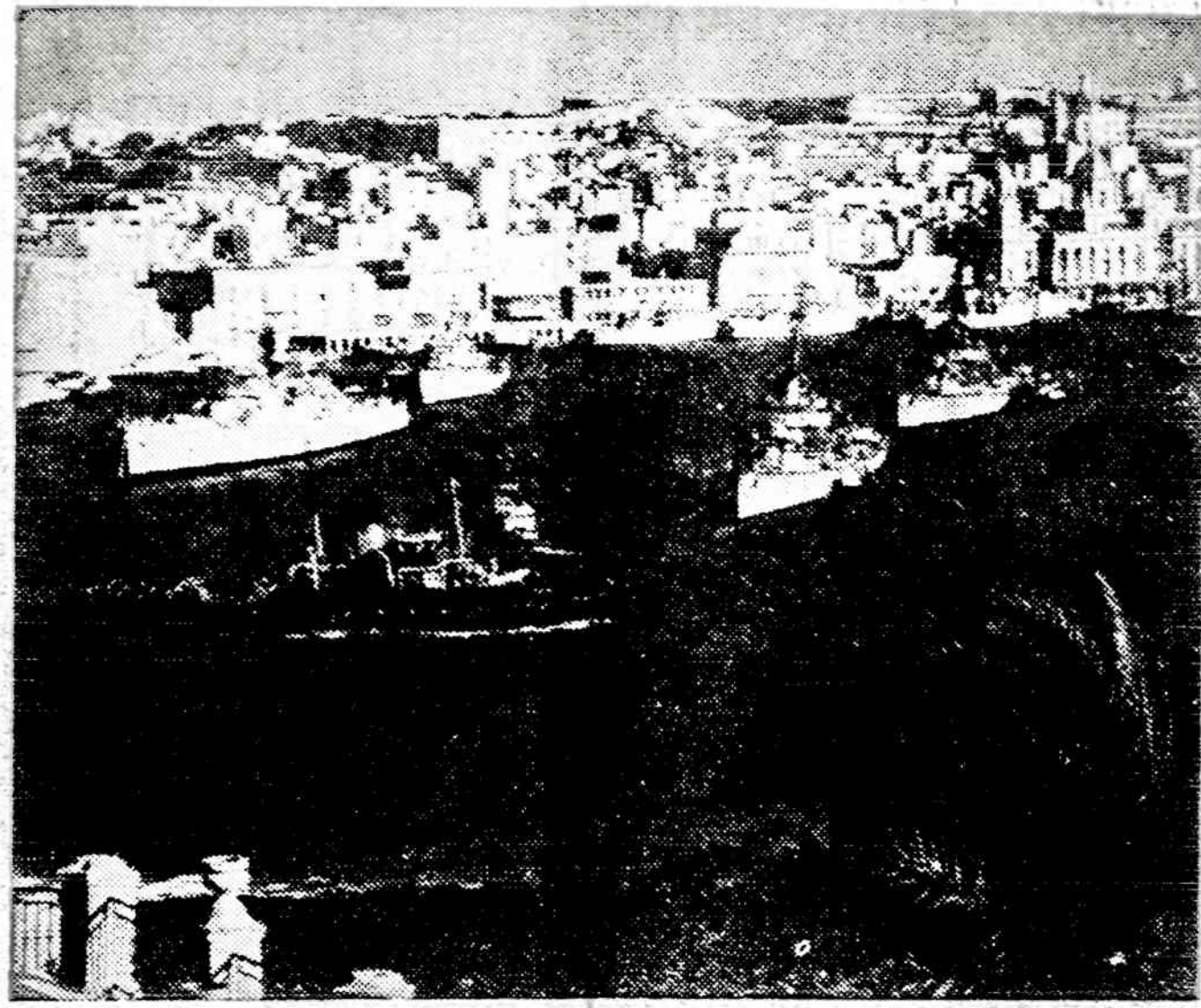
MADRIDAS. — Pasaulio Sveikatos organizacija paskelbė, kad Ispanijoje jau nėra choleros sūrigimų. Žinia apie cholera labai pakenkė Ispanijos turizmui, nes žmonės ėmė bijoti ten važiuoti.

HOUSTONAS. — Buvęs pasaulio sunkaus svorio čempionas boksininkas Muhammad Ali nugalėjo kitą negrą Jimmy Ellis 12-tame runde, teisėjui sustabdžius kovą.

SOTOGRANDE. — Viceprezidentas Agnew aplankė Maroko karalių Hassana, kurį jis pasveikino laimingai išvengus atentato liepos 10 d., kada sukilimo metu žuvo 97 karaliaus svečiai ir 130 buvo sužeisti.

Hanojus nelinkęs klausyti Pekino

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas, išgirdęs Hanojus komentarus apie Amerikos-Kinijos santykius, galvoja, kad Hanojus net ir Kinijos spaudžiamas neatsakys savo fikslų Pietų Vietname. Paskutinėmis dienomis keli Hanojus radijo komentarai pabrėžia komunistų užsispyrimą testuoti kovą iki pergalės. Amerika kaltinama klasingais ėjimais ir noru paveikti "didžiulius S. Vietnamo kaimynus". Amerika siekianti inešti nesutarimus į socialistinių valstybių santykius. S. Vietnamo partijos oficialus pareiškimas praėjusią savaitę atmetė "didžiųjų valstybių" planus Indokinijos klausimams spresti. Hanojus ypač nepatenkintas Kinijos premjero pareiškimu Australijos delegacijai, kad Kinija sutiktų Indokinijos klausimą spresti naujoje Ženevos konferencijoje ir nišėlai jone pati dalyvauti.

Malto uoste anksčiau dažnai viešėdavo Nato karinio laivyno laivai. Dabar Malta uždraudė tiems laivams lankytis savo uostuose.

MENKAS SUGEDIMAS INSTRUMENTŲ LENTOJE GALI PAKENKTI KELIONEI

HOUSTON. — Vakar Houstono erdvės skridimo kontrolės centras dar nežinojo tikrai, ar astronautams bus leista nusileisti mėnulyje. Erdvelaivio instrumentų lentoje dėl nežinomų priežasčių užsidegavo lemputė, kuri turi parodyti, kad erdvelaivio motoras yra įsijungęs. Vienas astronautas bandė net dauždamas į instrumentų lentą tą lemputę užgesinti. Stipriai sutrenkus, ji užgesdavo. Skrendant į mėnulį bus bandoma išaiskinti, kas tą lemputę uždegė ir kokį ryšį ji turi su motoro uždegimu. Dabar lemputė rodo motorą veikiant, kada jis, iš tiesų, neveikia. Tas galeitų apsunkti kelionę atgal į žemę, kada tektų uždegti visus erdvelaivio motorus.

Šiek tiek žinių apie tris astronautus. Skridimo vadus yra David Randolph Scott, sportininko išvaizdos, 39 metų lakūnas, aviacijos pulkininkas. Jis kasdien keliasi 6 val. ryto ir bėga dvi mylias, be to, dažnai lošia tenisa. Jis toks raumeningas, kad jam teko specialiai siūti astronauto drabužius. Nuo pat jaunystės Scott domėjosi lėktuvais. Jis ir gimė aerodrome apylinkėse, kur jo tėvas buvo aviacijos generolas. Baigė Masachusetts Technologijos Institutą, studijavo Michigano universitete ir baigė West Point karinį mokyklą penktuoju iš 633 studentų klasės. Scott buvo bandomųjų lėktuvų pilotas, kelis kart turėjęs avarijų, jau skraidęs erdvėje su Gemini 8 ir Apollo 9. Vedęs turi du vaikus.

James Benson Irwin prieš 10 metų lėktuvo nelaimėje nusilaužė abi kojas ir prisitrenkė tiek, kad jį teko gydyti 14 mėnesių. Aviacijoje po tos nelaimės jis gavo tarnybą raštineje. Turi masters laipsnį iš aeronautikos inžinerijos. Tris kart bandė patekti į astronautų mokyklą, bet buvo atmestas. Vedęs, turi 4 vaikus, nuo 11 iki 6 metų amžiaus.

Alfred Merrill Worden, kaip jis pats sako, niekada negalvojo būti lakūnu, bet mokėsi pianino ir svajoto būti muziku. Užaugęs neturtingo ūkininko šeimoje, Worden anksti pradėjo dirbti, studijavo Michigano universitete ir baigė West Point akademią, aviacijoje tapo lėktuvų bandytoju ir skraidymo inžinierium. Išsiskyręs su žmona, kuri augina du vaikus 13 ir 11 metų.

Pirmą kartą visi trys astronautai yra iš tos pačios ginklo rūšies — aviacijos. Visi trys yra patyrę lakūnai.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Sen. Edward Kennedy pareiškė, kad jis nekandidatuos į prezidento vietą — didelis spaudimas esanti baimė, kad jo gyvybei grės pavojus. Jis negalys savo šeimos išstatyti į tokią padėtį, kad ji nuolat bijotų dėl jo saugumo.

Viet Congo sprogdintojai įsibrovė paslapčia į Amerikos bazę 30 mylių nuo Saigono ir sprogdino keturis helikopterus, o penktą sužalojo. Du amerikiečiai buvo sužeisti.

Sen. Fulbrightas pareiškė, kad prezidentas siųsdamas Kissingerį į Pekiną, nieko nepranešė kongresui, tas rodo, kad jis su kongresu nesiskaito. Nors dabar Kissingeris galėtų papasakoti, ką jis Pekine kalbėjo, sako Fulbrightas.

Buvęs pasaulio šachmatų čempionas Tigran Petrosian nugalėjo savo varžovą ir loš rugėžio mėn. su Bobby Fischeriu. Nugalėtojas tada kitais metais iššauks čempioną Boris Spasskį.

Smerkia Amerikos paramą Pakistanui

NEW DELHI. — Indijos santykiai su Amerika pastaruoju metu pablogėjo dėl Amerikos ginklų siuntų Pakistanui. Indijai nepatiko ir Kissingerio kelionė į Pekiną, tuo labiau, kad ji buvo pradėta Pakistane. Su Pakistanu santykiai tiek įtempti, kad karo veiksmai gali kilti kiekvienu momentu. Vakar vėl Pakistanas nusiskundė, kad vienas pasienio miestus buvo apšaudytas Indijos artilerijos.

Indijos spauda smerkia Ameriką, kurios parama esanti lygi prisidėjimui prie bengalų genocido veiksmų Rytiniame Pakistane.

Rytų Pakistane jau veikia "Mukti Bahini" — išlaisvinimo armija. Ji apmokyta Indijoje ir apginkluota jos ginklais, organizuociau pradėjo kovą prieš Pakistano kariuomenę. Daccos mieste naktimis girdisi šūviai ir visas gyvenimas yra aprišęs. Partizanai ragina gyventojus iš miesto išvažiuoti, nes čia prasidėsiančios kovos ir teroro veiksmai prieš pakistaniečius.

Baigs pesiruosimus karui šiais metais

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadatas arabų socialistų lygos suvažiavime pasakė kalbą ir prašė mandato toliau tęsti Egipto politiką santykiuose su Izraeliu jo paskelbtose ribose. Prezidentas pabrėžė, kad šie metai bus labai svarbūs, nes bus baigti politiniai ir kariniai pasirengimai, kurie užtikrins Egiptui pergalę.

Sadatas pakartojo Egipto sąlygas — nė vieno colio arabų žemės nebus atiduota Izraeliui ir nebus jokių derybų dėl palestiniečių arabų teisių. Jis pakartojo gegužės 1 d. pasakytą šūkį: "Akiš už akį, dantis už dantį, napalmas už napalmą".

Gedulas Liberijoje

MONRAVIA. — Pirmadienį Liberijos valstybė turėjo šventę nepriklausomybės dieną, tačiau vietoj šventiškos nuotaikos visur vyravo gedulas dėl prezidento William Tubman mirties. Liberija buvo įsteigta Amerikos negrų, kurių 20,000, vadovaujami balto filantropisto, 1822 metais iš Amerikos atvyko į Afrikos vakarinį pakraštį ir čia įsteigė Liberijos valstybę. Tubmanas buvo kilęs iš tų piligrimų vienos šeimos. Jis buvo teisminkas, valdęs šalį nuo 1944 m.

Dviejų milijonų valstybė turėjo užsienio kapitalo investicijų už 60 milijonų dolerių. Liberijoje nebuvo perversmų, sąmokslų ar politinių persekiojimų. Liberijos vėliava puošia laivus su 30 milijonų tonų bendro tonažo — didžiausias prekinių laivynas pasaulyje.

UNIJA PAMAŽU PLEČIA STREIKĄ

Jau kenčia ūkininkai ir angliakasiai

WASHINGTONAS. — Pirmadienį vakare nutrūko derybos tarp Amerikos geležinkelių bendrovių ir Jungtinės Transporto unijos. Bendrovės sutinka pakelti atlyginimus, tačiau nesutinka dėl kai kurių darbo procedūros taisyklių, kurios likusios iš senų laikų, veda bendroves į bankrotą ir verčia jas samdyti daugiau darbininkų, negu traukinių aptarnavimui reikia. Vyriausybė kreipiasi į kongresą, reikalaujama įstatymo, kuris sustabdytų besiplečiantį streiką. Perna kongresas du kartus sustabdė geležinkelių darbininkų streiką, šį kartą unija neskelbia streiko iš syk visoje Amerikoje, bet streikuoja prieš atskiras linijas. Tokius streikus legalizavo Aukščiausiojo Teismo sprendimas.

Vėl apsun kino žydų emigracija

MASKVA. — Užsienio korespondentai praneša iš Maskvos, kad sovietų žydų išvykimas į Izraelį paskutiniu laiku vėl sumažėjo. Per pirmas tris liepos mėn. savaites išvažiavo 200 žydų. Iki mėnesio galo tas skaičius gali pakilti iki 300.

Didžiausias skaičius buvo išleistas balandžio mėn. — 1,300, gegužės mėn. išvažiavo 850 žydų ir birželio — 700. Perna per visus metus buvo išleista apie 1,000, o 1969 m. — apie 2,000.

Slaptoji rusų milicija stroptiau pradėjo saugoti korespondentus ir su jais susitinkančius žydus. Praėjusią savaitę gatvėje buvo suimti trys žydai, bandę susitikti su korespondentais.

Sovietų valdžia iš emigruojančių žydų reikalauja 4,000 dol. atlyginimo valstybei už gautą mokslą, 1,000 dol. už dokumentus ir 500 dol. už pilietybės panaikinimą. Ne visi žydai turi tokias sumas.

Žmona negalvojo, kad vyras mirs

CAPETOWN. — Pacientas Pietų Afrikoje, kuris gavo kito žmogaus širdį ir plaučius, laikosi gerai, abu organai puikiai veikia. Pacientas yra 49 m. mulatas Adrian Herbert. Jis gavo organus iš ligoninėje mirusio nuo galvos žaizdų negro Jackson Guyana.

Mirusio žmona protestuoja, kad ligoninė nepašė jos leidimo panaudoti vyro plaučius ir širdį. Ji net nežinojusi, kad vyras ligoninėje mirė. Kai ji buvo vyro aplankyti, jis gerai atrodė ir ji tikėjosi, kad jis pasveiks. Tik iš laikraščių ji sužinojusi, kad vyras miręs, o jo širdis įdėta kitam.

Pirma moteris — JAV karo aviacijos generolas. Jeanne Holm.

Sitoks palaipsnis streikas prasidėjo liepos 16 ir uždare 20% visų Amerikos geležinkelių. Paliesti San Francisco ir Čikagos geležinkeliai. Šį penktadienį unija sustreikuoja dar šešiuose geležinkelių ruožuose, o nuo rugpjūčio 6 d. žada uždaryti dar penkiuos ruožus.

Streikas turi tą patį efektą, kaip ir visuotinas streikas visose linijose. Daugiasia paliešti ūkininkai ir angliakasiai. Ateina vaisių ir daržovių derliaus metas. Ūkininkai negalės pasiūsti į rinkas savo produktus. Čikaga, Baltimorė ir Philadelphia yra javų centrai, kur yra sandėliai, eksporto įstaigos. Javus ūkininkams gali tekti pilti tiesiog ant žemės, jei geležinkeliai jų nenuveš į sandėlius. Maisto kainos gali dar staigiau pakilti.

New Orleans jau izoliuotas, nes geležinkeliai ten nebeina nuo liepos 16. Norfolkas ir West-ern bendrovės traukinių sustabdymas labai paliečia anglių kasyklas Virginijoje. Net 250 kasyklų sumažino produkciją. Kentucky jau užsidarė kelios kasyklos. Visas uždarius, 16,000 angliakasių liktų darbo.

General Motors uždarė automobilių sustatymo įmonę prie Kansas City ir paleido 3,500 darbininkų. Įmonėi trūksta dalių, kurias atgabenavo Union Pacific geležinkelis.

Jei kongresas streiko nesustabdys ir jis plėsis, kaip unija grasina, bus suduotas didelis smūgis Amerikos ekonomikai.

Piktas Vokietijos protestas R. Berlynui

BONA. — Vakarų Vokietija labai piktais žodžiais išreiškė Rytinei Vokietijai savo pasibaurėjimą dėl šeštadienį įvykusios žmogžudystės prie Berlyno sienos. Trys vokiečiai bandė pabėgti į vakarus ir komunistų šunų buvo pagauti jau prie pasienio užtvartos. Iš sargybų bokštų komunistai pradėjo šaudyti. Vienas vokietis buvo nušautas, vienas sužeistas, o trečias pateko į komunistų rankas tik šunų apdraskytas.

Bonos vyriausybės atstovas pareiškė: "Rytų Vokietijos vyriausybė turi žiūrėti, kad vokiečiai daugiau nebešaudytų vokiečių. Tai sąlyga geresniems abiejų Vokietijos dalių santykiams. Jei tie šaudymai nesiliaus, Vakarų Vokietija nutrauks dialogą dėl įtempimų sumažinimo".

Kaip žinoma, Vokietija atsisako ratifikuoti sutartis su sovietais ir su Lenkija, kol nebus išspręsti Berlyno klausimai. O šie nebus išspręsti, kol komunistai šaudys savo tautiečius prieš save pastatytos gėdos sienos.

ATKURTAS DONELAICIO VEIDAS

Sveiks, svieteli margi! Šventas pavasario šventes:
Sveiks ir tu, žmogau! Sulaukęs vasarą miela.
Sveiks kvietkelėmis pasidžiauges, sveiks pasiuostes:
Sveiks, Dieve, duok! sulaukt dar daug pavasario švenčių
Irgi, sulaukęs jas, vis sveiks ir drūts pasilinksmin.
Taip, Dieve, duok kožnam, kuris mūsų Lietuva garbin
Ir, lietuviškai kalbėdamas, baudžiavą seka,
Tam, Dieve, duok sulaukt kasmet pavasarį sveiką,
Ogi pabaigus tą, po tam ir vasarą linksmą.

Kristijonas Donelaitis, Metai

Nudienėje Lietuvoje yra leidžiamas savaitinis kalendorius, propagandai skirtas užsieniuose gyvenantiems lietuviams. Jame propaganda saikinga. Mažiau melo ir daugiau medžiagos semiamas iš Lietuvos praeities, nors stengiamasi bolševizmo prožektoriais tai apšviesti, kad Lietuvos okupantą patenkintų. Neleistina pamiršti ar nepasitebėti kas nudienėje Lietuvoje teigiamai nuveikiama. Šių sienų visa Lietuvos kūryba gerai darbas ir vaisiais atžymėta yra pačių lietuvių suasta, ypač kas liečia Lietuvą ir lietuvių tautą. Toks darbas veik vogščiomis nuo okupanto atliekamas. Tokios kūrybos vaisiai garsintini ir tarp užsieniuose gyvenančių lietuvių. Tai yra mūsų tautos gyvybingumo įrodymas, kartu tautinio atsparumo pažinys. Nepamirškime, kad nudienė Lietuva slybia iš visų pusių spaudžiama, veikiama ir geležine siena atskirta nuo Vakarų kultūros.

Taip pat napaleiskime iš akių, kad ir štai Kristijonas Donelaitis savo Metus sukūrė sunkiais ir tamsiais baudžiavos metais!

O štai anais spaudos draudimo metais, kada Lietuva buvo juoda ir tamsi, gi dirbo ir rašė tokie vyrai kaip antai Basanavičius, Šliūpas, Kudirka, Valančius, Baranuskas, Maironis ir daugelis kitų, kurių darbas ne vien tik mes užsieniuose gyvenantieji didžiuojame, bet jų pasėtais vaisiais džiaugiamsi ir Lietuvoje likusieji.

Tokių vertingų ir minėtų darbų yra atliktas nudienėje Lietuvoje ir Kristijono Donelaičio veido atkūrimas. Apie tai be jokios veik propagandos yra parašyta tame šių metų savaitiniame atplėšamame kalendoriuje.

Tas rašinys dalykinis, jame nutylėta, kad K. Donelaičio tėviškė yra okupuota, svetimais kolonizuota, surusinta iki vietoardžių ir net vandenvardžių pavadinimo surusinimo. Bet tame rašinyje vis dėlto K. Donelaičio gyvenimo vieta pavadinta lietuvių kalba — Tolminkiemis, o ne Čistije vodi, kaip okupantas tai vietai pavadinimą primetė. Per kelis šimtmečius kalzerinė ir hitlerinė Vokietija nepajėgė tą Lietuvos kraštą galutinai nulietuvinti, o štai rusai, bolševizmo dvasios persunkti, išvijo tenyksiūsių gyventojus, jų vietoje savus atkėlė ir tą Lietuvos žemės gabalą — Karaliaučiaus. Tilžės sritį įjungė į Rusijos imperijos valdas.

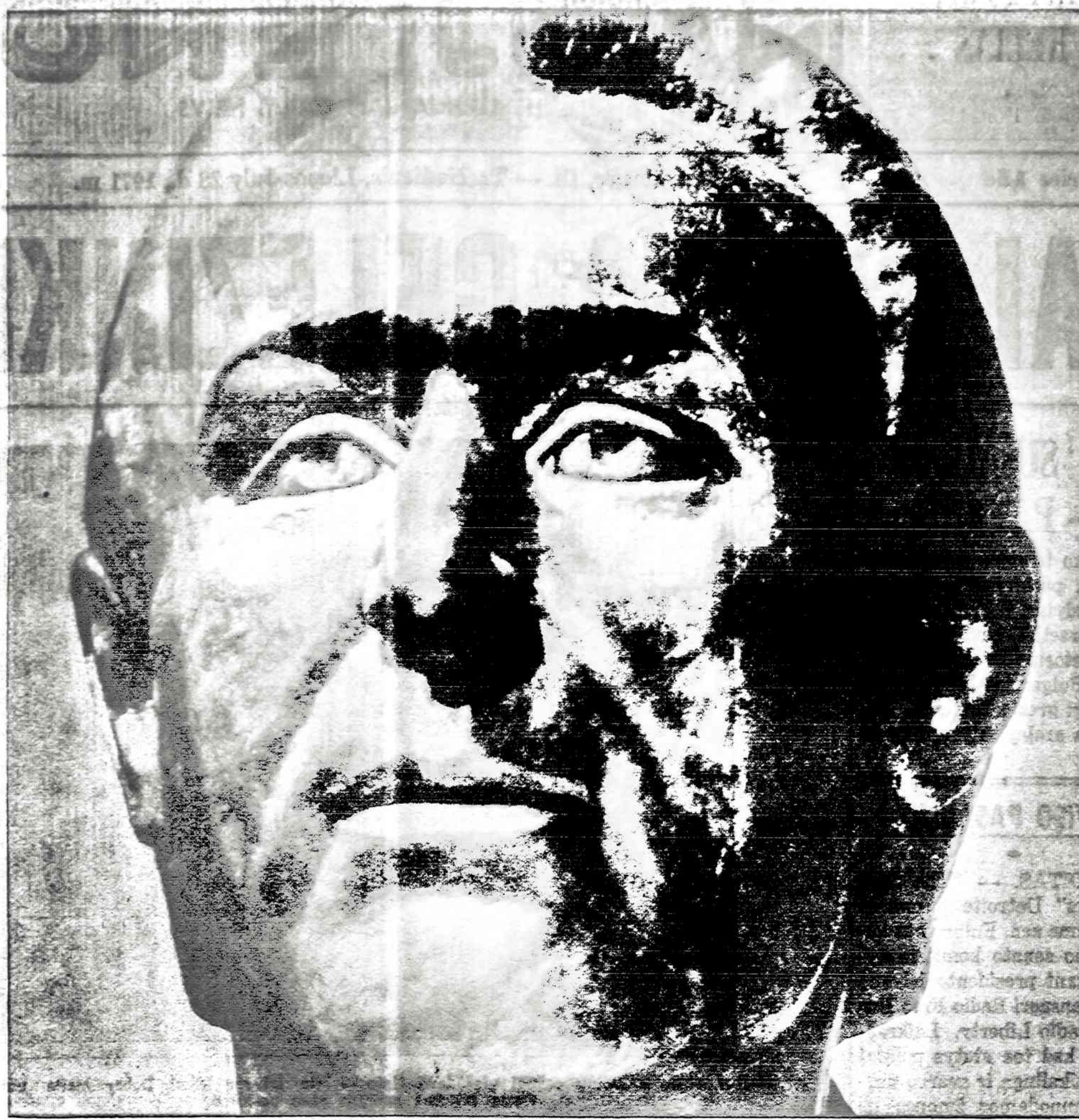
Rašinys apie Kristijono Donelaičio veido atkūrimą iš to kalendoriaus čia spausdinamas ištiesai, tik išmestos raidės TSR.

Taip pat ten įdėtas Kristijono Donelaičio atkurtas veidas.

Kas nėra girdėjęs grožinės lietuvių literatūros pradininko, mūsų poeto klasiko Kristijono Donelaičio? Kas nėra skaitęs jo sukurto nuostabiosios "Metų" poemos? Nuo pat vaikystės iki žilos senatvės lydi mus taip sodriai, taip spalvingai ir skambiai jo nutapyti gamtos vaizdai, vyžuotųjų būrų, jų darbų, rūpesčių ir linksmybių paveikslai.

O kaipgi atrodė patsai poemantiesi didžiuojamas, bet jų pasėtais vaisiais džiaugiamsi ir Lietuvoje likusieji.

Niekas šito negalėjo tikrai pasakyti, ir, galvojome, niekada nebebusakys. Laimė, šį kartą visi būsimie apsirė, Kristijonas Donelaitis žvelgia į mus! Susipažinkime ir tarkime aciu Lietuvos mokslininkams, bendromis jėgomis iš praeities glūdimos atkovojuosiems autentiš-

Kristijonas Donelaitis

ką didžiojo būrų dainiaus portretą. Dabar, praėjus daugiau kaip pusterčio šimtmečiui nuo jo gimimo ir kone dviem šimtams metų nuo jo mirties...

Kaip, kokiu būdu pavyko atskleisti šią amžių paslaptį? Apie tai pavasarį plačiau visuomenę painformavo Nuolatinė K. Donelaičio komisija, veikianti prie Lietuvos Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto.

Buvusioje K. Donelaičio gyvenvietėje Tolminkiemyje pastaraisiais metais atlikti tyrimai, kurių tikslas — išaiškinti K. Donelaičio statytos bažnyčios konstrukciją ir surasti poeto kapą. Buvo sudaryta speciali komisija iš autoritetingų istorijos, literatūros, architektūros ir medicinos mokslų specialistų, kuriai pirmininkavo K. Donelaičio epochos, poeto biografijos tyrinėtojas filologijos mokslų daktaras L. Gineitis. Archeologiniams tyrimams vadovavo plačiai žinomas archeologas A. Tautavičius.

Išaiškinta daug Tolminkiemio bažnyčios architektūrinių detalių, jos statybos istorijos faktų, ištirti 25 kapai. Atkustas palaikas tyrė žinomas antropologijos ir anatomijos profesorius J. Nainys bei teismo medicinos specialistas docentas J. Markušis.

Kaip visa tai vyko įdomiai yra papasakojęs minėtas specialios komisijos narys, Kauno Medicinos instituto teismo medicinos katedros vedėjas, medicinos mokslų daktaras prof. Jonas Vytautas Nainys. Pateikiame porą jo pasakojimo ištraukų: "...Bendromis istorikų, archeologų ir medikų pastangomis nustatyta, jog presbiterijoje ties

centriniumi altoriumi paskutiniai palaidoti du pagyvenę vyriškiai. Palaidojimas Nr. 1 yra specialioje raudonų plytų kriptoje, kurios viena siena įlinkusi ir įgriuvusi. Ten rastas kiek apiręs skeletas be jokių rūbų ar kitokių daiktų liekanų. Palaidojimas Nr. 2 yra truputį kairiau. Jame rasti labiau apirę žmogaus kaulai, stiklinės briaunotos sagos ir surūdijusios metalinės batų sagės. Šie du palaidojimai atkreipė ypatingą dėmesį todėl, kad turimais duomenimis vienį paskutinių Tolminkiemio bažnyčios viduje buvo palaidoti Kristijonas Donelaitis, miręs 1780 m. vasario 13 d., eidamas 67 metus, ir Tolminkiemio dvaro amtmonas T. Ruigas, miręs 1780 m. kovo 15 d., 52 metų amžiaus, kuris palaidotas bažnyčioje pasuktinis (E. Tegnerio paskelbti K. Šulco įrašai metrikų knygoje).

Apžiūrint palaidojimus bažnyčioje, buvo nustatyta, kad Nr. 1 ir Nr. 2 palaidoti pagyvenę vyrai. Kuris jų senesnis, o kuris jaunesnis?

...Laboratoriniais tyrimais buvo nustatyta, kad palaidojime Nr. 1 rastas 60–70 metų vyro skeletas, o palaidojime Nr. 2 — neabejotinai jaunesnis vyras, kuris mirė 50–60 metų amžiaus ir buvo silpnosio kūno sudėjimo.

Vadinasi, Kristijono Donelaičio palaikai — palaidojime Nr. 1 Sprendžiant iš rastų palaikų, mūsų literatūros pradininkas buvo kiek aukštesnis už vidutinio ūgio vyrą (ūgis 170–174 cm., rankų ilgis 81–81.5 cm., kojų ilgis 98.5–99 cm.), tvirto kūno sudėjimo ir neliesas, nes sukaulejęsi ir atsikišusi krūtininkaulio kalavijo atanga rodo turėjus pilvuką. Stuburo slanksteliai su gausiomis išaugomis, kurios gyvenant galėjo sąlygoti stiprokus skausmus, o tuo pačiu irzlumą. Krūtinės srities X ir XI stuburo slanksteliai suaugę po kažkokios persirgusios ligos, kuria galėjo būti vidurių šiltinė ar kt. Dešinieji blauzdikaulis ir šėvikaulis čirnoje yra suaugę dėl kojos sužalojimo (pa-vyždžiui, sumušimo), kuris tikriausiai nekludė vaikščioti, bet neabejotinai sukeldavo skausmą. Koją buvo sužalota, ne mažiau kaip penkeri metai prieš mirtį, bet galimas dalykas — žymiai anksčiau".

O koks buvo Kristijono Donelaičio veidas? Į tai atsakė moksliniais pagrindais atlikta plastinė veido rekonstrukcija, kurią padarė istorijos mokslų kandidatas archeologas V. Urbanavičius, konsultuodamasis su savo mokytoju prof. M. Gerasimovu, su plačiai žinomu šios srities specialistu.

Yra kur piknikauti

Siaurės vakarų Chicagos pakraščiu yra arčiausias miškas, vad. Forest Preserves, kur yra daugiausia vietos piknikauti. Tai yra valdiškas miškas, kuris prasideda, sakysime, nuo Riverside pietuose ir tęsiasi vakariniu Chicagos pakraščiu beveik iki Evanstono. Per tą mišką teka Desplaines upė, kuri dėl sausos vasaros, vietoj išdžiuvusi iki dugno.

Šitos saugonės švariai užlaikomos, kurias piknikautojai priteršia, bet tuoj apvalomos. Yra daug vietos automobiliams pastatyti. Įrengtos išvietės, vanduo, pastogės ir pakankamai stalų, tik, deja, išdykėliai pusbėrniai status verčia į upę ir neretai padega išvietes.

Galima rengti didesnius piknikus, išvažiavimus, tik reikia gauti leidimą iš atitinkamos įstaigos. Žinoma, neleidžia bizonio daryti iš gerimų ir pan. Mažoms ar privačioms grupėms net leidimo nereikia.

Sekmadieniais visos didesnės siaurinės dalyje, pvz. Devon, Edbrook, Jefferson, Skokie ir t. t. parko vietos būna perpildytos piknikautojais ir poilsiautojais. Skokie galima žuvalti dideliuose ežeruose ir laiveliais pasivažinėti. Ežero giliausia vieta apie 6 pėdos. Laivelį (Canoe) galima išsinuomoti arba savo atsivežti.

Naujausias Sokie parkas yra į vakarus nuo Wilmette. Toliau nuo čia, prie Edens greitkelio yra baigiamas įrengti didžiausias pasaulyje Botanikos sodas.

Siaurinės miesto dalies gyventojai skystis negali. Gamta visai arti ir yra labai daug vietos visiems. M. Š.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE", — TURI GERIAUSIĄ PASIŠEIMĄ BIZNYJE

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai aitvarai ir laumės
Skrajėjo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgių mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Įrašė E. Kaitė, iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrys, MURKLYS, 24 aprašaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 180 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. R. Spalis, GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. Apsaka jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydušo Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.

7. Juozas Švaitas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00, Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Sekmadieni, rugpiūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 15 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

1940-41 M. LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS IR KOVOS KELIAS

(Tęsinys)

Neturima aiškinti, kaip man ir mano bendradarbiams, pasiuntinybės nariams, buvo skaudu atsivokinti su pasiuntinybės rūmais, kurių išsaugojimui nuo sovietinio okupanto buvome padarę visa, kas tik anomis aplinkybėmis mums buvo įmanoma, nepaisant jokios asmeninės rizikos. Savo atsivokimo kalboje, pasakytoje pasiuntinybės erdvioje jėgimo salėje visiems susirinkusiems pasiuntinybės nariams ir nenariams, pareiškiau:

— Ši valanda tenebūna ženklų mūsų nusiminimo arba traukimosi iš kovos lauko. Atvirksčiai, ši diena tebus mums pasiryžimo ir pasižadėjimo diena. Lietuvių tauta, deja, ne pirmą kartą praranda savo valstybinę nepriklausomybę, bet praityje ji ją garbingai ir atkovodavo. Tad ir mes akivaizdoje susidėjusios dabartinės politinės padėties neturėtume nustoti vilties ir nuleisti rankų. Priešingai, užsigrūdinę naujose gyvenimo sąlygose ir dirbdami kiekvienas savo darbą, būkime organizuoti, vieningai ir kur kas bebūtume kiekvieną valandą būkime pasiruošę ryžtingai ir atkakliai stoti į kovą už gražią ir visiems lietuviams mielą Naująją Lietuvą. Nepalikime nei vienas nuošalyje nuo šio kilnaus Tėvynės gelbėjimo darbo, nes šiuo metu ir šioje sąlygoje kiekvieno lietuvių inteligento pagėga ypač yra brangi.

Dar kartą, Mielieji Bendradarbiai, Jums dėkoju už bendradarbiavimą ir linkiu kiekvienam iš Jūsų asmeninės laimės ir ištvėrmės sunešne. Jūsų gyvenimo valandose.

Mes čia, maža saujelė lietuvių, kovojame iki paskutinės minutės už Nepriklausomos Lietuvos vėliavą, o dabar, sustoję petys į petį, ryžkimės kovoti už nepriklausomos Lietuvos išlaisvinimą.

Tebūnie ši maža nepriklausomų lietuvių saujelė Naujosios Lietuvos portparolė ir tikroji jos tvirtovė, o jos kiekvienas narys — garbingas Naujosios Lietuvos kovotojas.

Mūsų šūkis — Kovok!

Tegyvuoja Naujoji Lietuva ir laisvoji lietuvių Tauta...

Tai tokia buvo Lietuvių Aktyvistų Fronto genėzė ir mano kaip jo iniciatoriaus pirmieji kovos aktai.

Kada prezidentas A. Smetona rugpiūčio 17 d. atsirado su savo šeima ir palydovais Berlyne, aš per kelis pasimatymus su juo nupasakojau jam, kokios man teko imtis iniciatyvos ir ką Lietuvos gelbėjimo reikalu nuveikiau savo vieno atsakomybe. Jis besąlyginai pritarė mano atliktam darbu, reikė už tai padėką ir apgalvestavo, kad buvo vokiečių sukliudytas atvykti į Berlyną tuojau po pasitraukimo iš Lietuvos ir prisidėti prie jos dipl. atstovų prarastos protestų akcijos prieš Sov. Rusijos įvykdytą agresiją prieš Lietuvą. Jis taip ir pasakė: "Jūs, Lietuvos atstovai, dar susigriebėte protestuoti, aš gi ir to negalėjau padaryti".

Kai užsiminiau, ar to negalėčiau padaryti dar kiek lukūriudamas dar neperėjęs Vokietijos sienos, A. Smetona atvirai prisipažino vienu žodžiu: "Nebesu-sigriebiau"...

Kalbant apskritai apie pastangas Lietuvai gelbėti, Prezidentas Smetona pagyrė mano projektą suburti tautos ryžtingesniuosis elementus į bendrą kovos organizaciją — Lietuvių Aktyvistų Frontą, pakartojo pažadą duoti man mandatą sudaryti naujai vyriausybei ir prašė, kad toliau dečiau visas įmanomas pastangas Lietuvai gelbėti nuo ją ištikusios nelaimės. Jis tik kelė mintį, ar nebūtų tikslinga pradėti kovos žygių Respublikos Prezidento žodžiu į tautą ir tik po to skelbti vyriausybės platforminį pareiškimą, už kurio įsipareigojimus ji imtųsi atsakomybės. Be to, jis klausė, ar vietoj svetimžodžio "aktyvistai" negalėtume surasti lietuviško ekvivalento minčiai išreikšti. Bet tokio pakaitalo nesuradus lietuvių kalbos lobyne nei pats A. Smetona, nei kas kitas. Todėl sakytas svetimžodis, kaip giliai prasmingas pačiam reikalui, pasiliko, grįžo ir kartu su visa LAF veikla

Pavergtų tautų savaitės proga, Michigano gubernatoriaus priėmė Detroito lietuvių organizacijų centro (DLOC) delegaciją ir pasirašė atitinkamą proklamaciją. Iš kairės stovi: gubernatorius William G. Milliken, Virginija Giedriūnaitė, DLOC sekretorė Nijolė Giedriūnaitė ir Detroito studentų pirm. Robertas Selenis. Nuotraukoje delegacijos vadovas įteikia gubernatoriui 1-ą tomą Enciclopedia Lituanica ir linki jam sulaukti likusių 5 tomų.

Lietuvai gelbėti nūnai yra nuėjęs ir jos istorijos puslapis.

Akivaizdoje to, kas čia aukščiau mano pasakytą, ir to paprasto fakto, jog A. Smetona jokiu pretenzijų LAF-tui vadovauti nereiškė, pasijutau tikrai nustebintas, kai A. Merkelio, prezidento Smetonos buv. asmens sekretoriaus, knygoje "Antanas Smetona" (žiūr. psl. 643) radau jos autoriaus iš pirmo išlaužtą tvirtinimą, jog LAF-to sudarytu "buvo siekiama, kad politinė veikloje, siekiančioje Lietuvos išlaisvinimo, vadovybę nepatektų į A. Smetonos rankas".

Tiems, kuriems tada teko stengtis LAF-tą suorganizuoti

bei išvystyti jo kovos veiklą, jų tarpe ir man pačiam, rūpėjo pati ta kova Tėvynei — Lietuvai gelbėti, o ne kažkokia "kova" su A. Smetona dėl vadovavimo. Nuo jo mūsų tauta buvo nusigrįžusi jau prieš tai, kuomet LAF dar iš viso nebuvo susibūtas, kai A. Merkelio, prezidento Smetonos buv. asmens sekretoriaus, knygoje "Antanas Smetona" (žiūr. psl. 643) radau jos autoriaus iš pirmo išlaužtą tvirtinimą, jog LAF-to sudarytu "buvo siekiama, kad politinė veikloje, siekiančioje Lietuvos išlaisvinimo, vadovybę nepatektų į A. Smetonos rankas".

Jei A. Smetona, kaip seka iš A. Merkelio, pasakymo, dar būtų turėjęs kokių pretenzijų į vadovavimą, tai būtų nors mėginęs imtis šia prasme, kuriu nors žygiu, o nesiskubinęs tolintis ko toliau nuo Lietuvos, net į užmarį. Iš ten jis jokiai akcijai vadovauti faktiškai ne nebegalėjo: pirma, dėl to, kad Lietuva buvo Europoje, o ne už Atlanto; antra, kad J. A. Valstybės įkara tada dar nebuvo išvėlusios, ir trečia, kad politiniam Lietuvos reikalui apgynimui ten turėjome legaliai tebeveikusią Lietuvos Pasiuntinybę ir, be to, ALT — Amerikos lietuvių vienybės pagrindais sudarytą veiklos organą Lietuvai gelbėti.

Aš įkalbinėjau A. Smetoną pasilikti Vokietijoje, taigi arčiau Lietuvos, pvz., kur nors Pietų Vokietijoje, kaip ir vokiečių saugumas buvo jam pataręs. Man atrodė, jog būtų buvę tikslinga, jei A. Smetona būtų palūkuriavęs nors iki Maskvos-Berlyno pakto sužlugimo, jei ne iki karo galo. Bet jis svyravo, o jo artimieji buvo tam priešingi ir stačiai veržė veržėsi vykti toliau. Jie veržėsi iš Vokietijos ne kokiais politiniais motyvais, bet kad ten nesijautė saugūs dėl karo aplinkybių, nematė perspektyvų įsikurti Vokietijoje ir kad nedidelis piniginis rezervas, kurį A. Smetona turėjo atsivežęs iš Lietuvos, labai greitai tirpo be galimumo iš kur nors pasipildyti. Negalėdamas atsispirti šeimos spaudimui greičiau iš Vokietijos išvykti, A. Smetona ramino mane tuo, kad stengsis užsibūvimą Europoje nuleisti, pvz. Šveicarijoje, ar be kur kitur, iš kur galėtų su manim kiekvienu metu susisiekti. Jei vistik tikty jam su šeima į užjūrį keltis, kad ten

pastoviau visi įsikurtų, tai žadėjo prisūsti man mandatą vyriausybei sudaryti specialią telegramą, jei tik man pavyktų atsiekti susitarimą su Reichu.

Atsiremdamas į A. Smetonos kažkokius, iki šiol niekur nepaskebus užrašus "Nuo Mozūrų ežero ligi Šveicarijos", A. Merkelis paduoda iš savo knygoje (psl. 635) sekantį išrašą:

"Skirpa lietuvių kolonijai, daugiau negu kolonijai, duoda realiuose rėmuose laisvos, atgimusių Lietuvos idealą, o tas idealas palaiko ir stiprina viltį, liepia neuilstamai dirbti ir tikėti, jog kas išaušti mūsų Tėvynei šviesesnis rytojas. Antra vertus, mūsų ūkininkai ir darbininkai, mūsų visuomenė, kamuojaama Maskvos barbarų, šiandien ilgėdamas žvalgosi į Vokietiją, ar neišmūš iš ten išvadavimo valandą. Ar visuomenė apsilvils, ar ji nudžiugs, — kas gali šiandien pasakyti. Mūsų, kurie palikę Vokietijoje vargsta, ypač jauniejį, laukia, ar pasuks Vokietija ir kada prieš Rytus. Tačiau pavojinga būtų, įžiūrėjus į vieną tašką, pamiršti, kaip juda didžiosios politinės linijos, nuo kurių priklauso ir mažos Lietuvos butis. Karas dar neįpusėjęs, dar daug galingų veiksmų iškilis aikštėn, dar ir naujų perspektyvų atsidadys mūsų akims. Kas šiandien neišku, rytoj gali būti aiškiau".

Kai kalbėjomės Berlyne, A. Smetona atrodė lyg jau buvo prablaivėjęs nuo "didžiosios politikos" sapnų apie tai, kaip karas galėtų toliau vystytis ir kas galėtų būti laimėtojas, kad pagaliau tai nutiesis ir savo "politikos" linija. Deja, ne kas kitas, kaip ši A. Smetonos linija ir buvo užtraukusi Lietuvai didžiąją birželio 15 dienos nelaimę, o jam pačiam — kaip "tauties vadui" susikompromitavimą. Paduotoji aukščiau citata rodo, jog A. Smetona lyg jau vėl buvo atkritęs į spėjimų politiką, tikėdamasis kažkokių "naujų perspektyvų" iš kitų "galingų veiksmų", kurie dar galėtų iškilti "aikštėn". Kokie tie veiksniai buvo iškilę, dabar jau žinoma. Tik, deja, žinome taip pat ir tai, kokių jie atidarė "perspektyvų" Lietuvai. Laimingas buvo a. a. A. Smetona, kad jam pačiam tų "perspektyvų"

susilaukti ir jas išgyventi jau nebeteko.

Šioje vietoje noriu pastebėti, jog tų, kuriuos A. Smetona vadina "mūšiejį", t. y. buvę tautininkų srovės veikėjai ir kurių, reikia pasakyti, Vokietijoje buvo prisirinkę gerokas būrys besigelbint nuo raudonojo teroro Lietuvoje, neskubėjo pasekti savo buvusiojo "vado" pėdomis. Jie ne tik nespruko toliau kur nors į užjūrį, bet priešingai — apsisprendė likti Vokietijoje, kad būtų arčiau Tėvynės — Lietuvos, tikėdamiesi jai kaip nors pagelbėti didžiojoje nelaimėje. Beveik be išimties jie savo laisva valia įsijungė į LAF gretas bekompromisinėi kovai su Lie-

tuvos laisvės paglemžėjais, kaip anuomet apsisprendavo ir kiekvienas kitas lietuvis, savo krašto patriotas, nepareinamai nuoto, kas kokiam politinei srovei prieš tai buvo priklausęs.

Man buvo žinoma, jog A. Smetona susirašinėdavo su kai kuriais iš jų, pvz. dr. Dirmeikiu, buv. Lietuvos Aido redaktorium, kalbindamas juos irgi orientuotis į saugųjį užjūrį. Dr. Dirmeikis man pasakojo, jog jis buvo akinamas A. Smetonos vykti drauge į J. A. Valstybės, bet kad jis savo buvusiam vadui tiesiai atkirtes, jog pirma norėtų išmėginti visus galimumus Tėvynei Lietuvai gelbėti. Kitaip sakant dr. Dirmeikis, kol buvo laikomas, nežiūrint, dideliu A. Smetonos adoratoriumi, pasirinko kitą kryptį, priešingą "vado" kryptiai, pasiryžęs, jei ne kitaip, tai su šautuvu rankoje kovoti ir nepasiduoti A. Smetonos teorijai, pagrįstai tuo, kaip "judidžiosios politinės linijos".

Panašių pavyzdžių buvo ir daugiau. Jie vaizdžiai parodė, koks buvo tada pasidaręs politinis lūžis tarp A. Smetonos, buv. vado, ir visų tų, kuriuos šis pastarasis buvo taip žiauriai nuvylęs.

Tie, kuriems tikrai rūpėjo Lietuvos, o ne pirmoje eilėje savo kailio gelbėjimas, buvo supratę LAF idėją, kaip atsisąjūdinimo kelią nuo visų dar taip netolimos praeties politinių, apsvylimų ir kaip gairę atlikti savo patriotinei pareigai gelbėti Tėvynei — Lietuvai, ne vien skambiais žodžiais, bet pasiaukojimu ir kova.

(Būs daugiau)

LENKISKAS "ZERTAS"

Vašuvoje plačiai pasakojamas toks anekdotėlis:

Pervaziuojant sieną, emigruojantis iš Lenkijos žydas su saviem vežasi didelį dalyką, kurs primena supakuotą paveikslą.

Muitininkas rodydamas į dalyką klausia: "Kas čia yra?"

"Ne kas čia yra, bet kas jis yra?" atsakė žydas. "Tai yra pats Vladislavas Gomulka portretė!"

Po kelių dienų kelionės emigrantas pasiekia Izraelį. Izraelis pagelbėti didžiojoje nelaimėje. Beveik be išimties jie savo laisva valia įsijungė į LAF gretas bekompromisinėi kovai su Lie-

ANTANĄ RŪKĄ — rašytoją, poetą, dramaturgą, aktorį pagerbti išleista nauja knyga

Antanas Rūkas VEIKALAI SCENAI

BUBULIS IR DUNDULIS IR SVAJONIŲ ŠALIS

Kieti viršeliai.

Kaina \$4.00

Gauti ją galima: Mrs. E. Rūkas, 3346 W. 65th Pl. Tel. 471-0814, o taip pat "Naujienose" "Terroj" ir pas p-lę Pukelevičiūtę

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleistas arba laiko savo knygne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoja po 1 dolerį:

Čikagietė, ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatskiriama kraičio dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytą.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Įdomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir įdomios žinios apie tą šių dienų būtinę. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGIŠKI STEPONO KOLUPAILO NIEKINTOJAI. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šeštakas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 psl.

J. Vaižūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBĖS. Naudingi pasiskaitymai visiems. 69 psl.

Vincas Zemaitis, SODUVOS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politiniai istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 psl.

Šios knygos yra gera šeimos knygynėlio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisiusčius piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates: In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months... trims mėnesiams \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00

Lietuvoje dega suvežti pašarai

A. Kezys, Vilniuje komunistų leidžiamos Tiesos specialus korespondentas, buvo pasiūstas specialion komandiruotėn ištrinti Švendrės kolchoze kilusį gaisrą.

Iš aprašymų matyti, kad Švendrės kolchozą rusai įsteigė ne taip jau seniai. Visus Švendrės reikalus tvarkantis brigadininkas Vytautas Kastrickis papasakojo Keziui, kaip pačioje pradžioje buvo suvartyta į Švendrę 200 karvių, savininkų laikytų senuose prieškariniuose tvartuose, kaip buvo pastatyta karvidė ir kaip naujai atvartys agronomas Bronius Urbonas įsakė piauoti dar nepažyčius pievas.

Buvo piauamas šienas ir vėliau, bet darbas nesisekė. Lietus neleido šieno tinkamai išdžiovinti, bet jis vis vien buvo vežamas ir kraunamas į pastogę. Agronomui nepatiko, bet vitaminų pilnas jo šienas buvo apkrautas vėliau atvežtu šieno. Šių metų liepos 15 dieną melžėja Lionė Vaičekauskienė pastebėjo, kad iš karvidės pradėjo veržtis dūmai, o netrukus pradėjo veržtis ir liepsnos.

Kone visas kolūkis sukilo ant kojų. Vieni tempė gaisrinę pompą, kiti puolė į paštą šauktis gaisrininkų iš Šiaulių, dar kiti varė iš karvidės besispyruojančius veršius. Jų tvarte tuomet buvo šešios dešimtys Sunku kovoti su ugnimi, o tuo labiau, kai ji įsiemtusi į šieną. Supila iš tritonės cisternos vandenį, rodos, prislopina, bet tik spėja nusigrežti, ugnis vėl šoka savo šoki. Beveik dvi dienas nuvarge, išsimurzinę žmonės nesitraukė iš Švendrės. Pritrūko ir vandens — aplink jokio tvenkiniolio, o vandentiekio pasivaikščiojimo sportą.

Užmirštoji Dievo gatvė

Eidamas mačiau, kaip senas, sukumpęs senukas skubiai yrėsi šaligatviu. Aš jį iš matymo pažįstu nors ir nežinau jo vardo. Rudenį ir net žiemą aš matydavau jį vos vos judantį gatvę. Nors ir pavėjuoti eidamas, dažnai sustodavo, lyg laukdamas, kad vejas jį dar pastumtų iš užpakalio. O dabar jo žingsniai nebuvo tokie lėti. Judėjo daug greičiau, nei jo išvaizda leido. Gal jis norėjo apgauti saulę ir pabėgti nuo jos, kol ji nespėjo deginamais pirštais apčiuopinėti jo senų kaulus ir nepradėjo sunkti prakaito pro ir taip susiraukšlėjusią odą. Jis man tuoj pradingo iš akių, praverdamas Rudmino laidotuvių koplyčios duris. Ten, tur būt, buvo pašarvotas koks nors jo amžiaus paskutinis draugas. Rudmino koplyčia tame bloke, kaip ir pirmoji. Rudminas, suprantama, gimęs jau Amerikoje, bet labai gražiai kalba lietuviškai. Augina gražų atžalyną ir labai rūpinasi jo geru išauklėjimu. Nešykštus labdarai, spaudai ir ten, kur mato, kad reikia ką padaryti. Veiklus ir organizacijose, rodos, yra net galva ir lietuvių parapijos komiteto. Paslaugus ir labai rūpestingas savo pareigose. Stengiasi, kad mirusiųjų paskutinė kelionė į amžinybę būtų pagarbina atliktą. Kita gatvės puse nužingsniau mano geras prietelis Stasys Poderis. Jis mėgsta

bokštas tokiu atveju ne kažin kokia paspartis'. (Tiesa, 1971 m. liepos 23 d., 2 psl.). Sudegus Švendrės svarbiausiam pastatui, tuojau prasidėjo tyrinėjimas. Įvairūs pareigūnai suvažiavo iš visos apylinkės. Jie klausinėjo žmones apie gaisro priežastis, tikrino veikiančius įsakymus, aiškino, ar kolchozininkai prisilaiko valdžios nurodymų. Rodos, viskas buvo tvarkoje, o gaisras vis dėlto kilo. Apie namus tikrintojai rado cigarečių nuorūkų. Tai reiškia, kad valdžios įsakymų Švendrėje neklauė.

Iš A. Kezio reportažo matyti, kad panašūs gaisrai buvo ir kituose kolchozuose. Nespėja žmonės suvežti pašarą, — viskas dūmais nurūksta. Agronomai mano, kad tvartuose gaisrai gali kilti savaime, be padegėjų. Gaisras kyla vasarą, kai sausas šienas apkraunamas šlapiu šieniu, arba kai pradeda varvėti stogai ar sugenda elektros laidai. Gali būti ir padegimų, bet policija neturi įrodymų. Vienur vaikai laksto po tvartus, o kitur pasimaišo nepažįstami žmonės, kurie gali padegti suvežtą šieną. Šios komandiruotės reportažą Kezys šitaip baigia: "Po šių skaudžių atsitikimų Šiaulių rajono aktyvas patikrino visus ūkius, kaip juose tvarkomasi, kaip prižiūrimi pašarai. Nors ir vėlyvoka, tokia profilaktika tikriausiai pravartu. Tačiau aktyvas taip pat bejėgis, jei tikia patys neišgyvendins aplaidumo, nejaus atsakomybės, nesilaikys priešgaisrinės apsaugos reikalavimų, kurie turi tapti įstatymu visiems". (Ten pat).

Grijtame prie paties pagrindinio klausimo: apsilėdimas ir stoka atsakomybės jausmo. Kad kolchozan suvartoti gyventojai būtų atsakingi, reikia juos įtikinti. Komunistams labai sunku tai padaryti, kada jie patys labai neatsakomai elgiasi. Komunistai atėmė iš ūkininkų karves, komunistai geria ūkininkų pieną, bet tuo pačiu metu jie nori, kad savo santuopų ir turto netekusieji ūkininkai tas karves skaitytų savomis. Komunistai atėmė karves, jas išsimelžia ir naudojami to išmelžo pieno gaminiais, tuo tarpu karvės savininkas ir jo žmona melžėja turi visus gaminius atiduoti rusams. Lietuva buvo pieno ir duonos kraštas. Lietuvoje šiandien pienu geria tik tiktai sovietų karininkų žmonos ir jų vaikai, čekistai, o lietuviui atimta paskutinė karvė ir paskutinis duonos trupinys. Lietuvos gyventojai priešinosi tokiam žiauriam išnaudojimui. Lietuvis žino, kad jo karvės ir jo šienas jau ne jo. Jis turi karves prižiūrėti ir šieną piauoti, bet pienu naudojami tiktai okupantai. Kol tokia padėtis Lietuvoje ir kituose rusų okupuotuose kraštuose bus, tol nuskriaustas žmogus nebus atsakingas, tol į padanges rūks pašarai.

JURGIS JANUŠAITIS

DŽIUGINANTI JAUNYSTĖ RAKO MIŠKUOSE

Pabūvoti Rako skautų stovykloje valandėlę tikrai maionu. Čia daug ką pamatai, gali daug ko išmokti. O svarbiausia, pajunti pulsą džiugiančios jaunystės, mūsų atžalyno. Liepos 17 d. vingiuotais ir gražiais Michigano keliais pasiekėme Rako stovyklavietę. Jau artėjant prie šios vietovės

šestadienio popietė skiriasi iš įprastinių. Šiandien suvažiavo tėveliai aplankyti vaikučius, pasigėrėti jų laužais, darbais. Čia pat po dešine įsikūręs Kernavės Kuoras. Palapinės supa aikštelę, o ją dengia šakoti edžiai. Įvairios skilčių emblemos, įrašai, informacijos ir jaunimo šaunus pulkas. Vyksta vėliavos nuleidimo apeigos. Sumaniai vadovauja jauna Lietuvių Bendruomenės Tarybos narė, skaut. Vitalija Ruibytė. Ji šime Kuore, matyt, viršinkė. Komandos suklia, maldos žodžiai ir himno garsai įsiviešpatauja šioje rimtyje. Drausmė ir tvarka, puiku. Gražus skautėjų gyvenimas gamtoje.

Netrukus skubame į vėliavos nuleidimo iškilmes ir parada. Lituanikos tunto ribose aikštė. Į ją visais keliais žygiuoja skautėjų ir skautų gretos. Žygiuoja Kernavės Kuoras, Aušros Vartų, Lituanikos, Nerijos jūrų skautai ir kiti padaliniai. Žygiuoja su dainomis, kiekvienas padalinys savąją dainą dainuodamas. Žygiuoja priekyje vadai, akademinio jaunimo, o gretose tiekių mažytėlių, net miela. Visi išlaiko žygio tvarką ir dainas žino neblogiau už vyresniuosius. Gražios ir išpūdingos vėliavų nuleidimo iškilmės. Vadovų raportai, himnai, maldos. Viskas taip šventiška, taip auklėjančiai dvelkia, kad nejuociomis vadovams tari acū.

Kai į Rako slėnius atšlėnė tamsa, sušvito ir tradicinis laužas. Penki šimtai skautučių ir keletas šimtų svečių susėdo slėnio atkrantėse. Laužą uždegė vyr. skaut. Nadas. Prasideda programa. Sugauzdžia Tauro Rago orkestras, VI Vijeikis apdainuoja humoristinio miškus, vadus ir eilinius. Laužo programoje nuotaikingai praeina "Opetų" ir kiti numeriai. Tik tos dainos, kaž kaip šį kartą neužsimenami skautijai nusipelnę dr. Budrys, dr. St. Biežis ir daugelis kitų, kurie darbu ir auka įkūrė šią gražią vietą lietuviškam jaunimui ir kuriai 15 m. sukaktis šiandien atšvenčiama. Be oficialiųjų dalių, malonu pasižvalgyti po šią gražią stovyklavietę. Kalneliuose, plačiašakiais medžiais sugludę palapinės įvairių dydžių ir formų. Kiek daug išminties išskaitome įrašuose, ženklinančiuose skautų gyvenimą palaipinėse. Ir koks sudėtingas aparatas. Čia veikia paštas, valgyklos, tiekimo skyriai, veikia informacijos tarnyba, lei-

dant himną ne tylėti lyg vandens į burną prigerus, bet giedoti iš visos širdies. Himnas yra mūsų šventčiausioji maldos. Teisingas yra jaunimas sakęs, kad vyresnieji nesidomi jų pastangomis, darbais. Net tingūs esame paploti vaikūčiams už jų gražią rikiuotę, už dainas parado metu, už pasirodymus prie laužo. Jeigu taip tevertiname jų pastangas, taip teįsijungiami į jų dainuojamas dainas, nenorėkime, kad jaunimas rodytų didesnę entuziazmą.

Išaušo sekmadienio gražus rytas. Rako miškuose vėl suglėdo lietuviški balsai, dainos, žygiai. Į pamaldas visais keliais žygiuoja šaunios jaunimo gretos. Žygiuoja su vėliavomis, žygi lydi dainos. Aikštelėje pasitinka gražus lietuviškas kryžius, pastatyntas tauninės skautų stovyklos dienotvarkės. Jis tarytum išsiblaškius tautos vaikus kviečia į tėviškės palaukė šventadienio maldai. Kun. Algimantas Kezys S J su jaunimo talka atnamsauja šv. Mišias. Puikus parbos mokslas, artimo meilės darbus iškelia. Trumputis ir mielas. Skautams ir jaunimui prie širdies. Tik pamaldų metu tyluškai skamba giesmės, tyliai skamba ir gitaros. Ir tas patisvietelis neprasižioja ir giesmes giedant, o jaunimas vis nedrausiai tepasirodo.

Po pamaldų ir vėl į aikštę iškilmės — vėliavų pakėlimai. Apeigos šventadieniškai nuotaikingos. Ir vėl gerimės kelių šimtų skautų gretomis. O iš čia skubame prie paminklo. Atidengtas geradariui P. Rakui paminklas. Kalba Tallat — Kelpša, dr. Budrys ir kiti. Prisimenamas vaistinė džia Tauro Rago orkestras, VI Vijeikis apdainuoja humoristinio miškus, kad čia laisvaiva pasaulyje jaunimas augtų lietuviškoje dvasioje, kad būtų geri tėvynės vaikai, kad ugdytų kilnias idėjas. Čia prielieja plačių slėnių, o lyg mažų žirzėjimu slinko pačiame mažiausiame slėnyje. Į dainas neįsijungė ir svečiai. Kažkaip labai rezervuoti sutikome ir mūsų jaunimo pasirodymas. Nesistebiu tuo, nes ir Lietuvos himną giedant per iškilmes neprasižiojama, o tegieda tik rikiuotėje esą skautės ir skautai. Blogas pavyzdys mūsų jaunimui. Ko norėti iš jaunųjų, kad mes patys tautiškos himno negiedame. Jaunimas tai mato, vertina ir sakotad nenorėkite, kad mes būtume už jus geresni.

O laikas būtų susiprasti. Gie-

viską savo giminių aplankyti. Nors ir žinoj, jog Lietuvoje po kūjo ir piauotuvo priešpoda nėra lengva gyventi žmonėms, bet netikėjo, kad taip blogai būtų, kol pats savo akimis pamatė. Tai, ką išvydo ten jo akys, jo net plaukai ant galvos pasišiausė, kaip vėliau pasakojė sugrįžęs atgal į Ameriką. Kai jis buvo lankęsis Lietuvoje Nepriklausomos Lietuvos laikais, nerado nei šėšelio to, kas buvo anuomet. Užmiesty pastatyto gražaus pastato šėšeliuose, komunistinio rojaus baloje kaip į kokį liūną nugrimzdęs kaimas. Baisus jo skurdas visur matėsi po jo kojomis. Namai sumsmukę, stogai skylėti. Viskas griūva ir pūva. Visų veidai prisilėgti, o jų apdaras skylėtas. Atrodė, jog jie nebegali pakelti ant savo pečių tos naštos ir ją velką paskui save išsitempe, kaip pakinkytas kuinas žagreje. Ne, tokio skurdo jis nebuvo matęs nei caristiniais laikais, kada anuomet palikęs tą kraštą išvyko į Ameriką. Jo akių nedžiugino nei suartos ežios, sulietos į vieną neaprepiamą komunistinio dvarko lauką. Ir tas dvaras sunkiausiu spaudžia žmones, negu buvo sunkiausiais baudžiaus laikais. Ir ta dar visus slėgianti baimė.

Nors jau ir pochrūščioviniais laikais kaimo gyventojai negalėjo be baimės jausmo ne užmigti. Visu tebejojau, kad naktį nesustotų prie jų namų slenkščio enkavedistų sunkvežimis. Nereikėtų vergijos priešpaudos užbaigti, paskutinius savo gyvenimo žingsnius, priverčiamoje darbo stovykloje, katorgoje, Sibire. Jis matė, jog žmonės, net jo giminės, bijo garsiai

žodį tarti ir kalba, žiobčioja, lyg žuvys, ištrauktos iš vandens ant kranto.

Viską atidavė savo giminaičiams: aukštinį laikrodį, geresnius savo rūbus ir viską ką turėjo su savim. Grįžo atgal prisilėgtas tų išgyvenimų, ką buvo matęs. Buvo taip paveiktas, jog jautėsi net sugrįžęs, kaip ligonis. Nors buvo jam kelionė išrūpinusiems raudoniesiems pažadėjęs, kad tik girs tą rojų sugrįžęs ir tylės kaip žemė, kas nepatiko jo akims. Bet jo jautri, tiesą mylinti širdis, negalėjo to pažado ištesėti. Jis papasakojo, ką matė ir išgyveno šių laikų Lietuvoje. Nebenuitėlyje ir spaudos žonomės, kai jį krepšiai, prašydami papasakoti savo kelionės išpūdžius. Paskui jis ilgai ir sunkiai sirgo. Dar ir prieš mirtį, kai prisimindavo tą savo paskutinę kelionę į Lietuvą, gliaiai atsidūsavo kartais net ir ašaros sužibėdavo akyse.

Priartėdamas prie Trisdešimt penktosios gatvės, perkertančios Lituanikos gatvę, stabteliu ir atsigrežiu. Vaizdas šios gatvės tikrai išpūdingai gražus. Visi jos namai dviaukščiai, triaukščiai, gražiai tvarkomi. Vienoje ir kitoje jos pusėje — medžiai, kaip kokia alėja džiugina kiekvieno praeivio akis. Nors ji tęsiasi tik keiliolika blokų, prasideda ties Trisdešimt pirmąja gatve ir užsisklendžia pasiekus Stokjardus. Prasitiesiant ir pro pirmos lietuvių Čikagoje įkurtos parapijos bažnyčią.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠS
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2458 W. 63rd STREET
Ofisio telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5074
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatšaupta, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradieniais ir penktadieniais.
Išrečiau ir sekmad. ofisais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 60th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. FELIX BRAZIS
PRIZIVIAI IR SUKURIAI
2454 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-2413
Kad.: 308-2243
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-3 val.
antradieniais ir penktadieniais 1-3, treč.
ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšaupta, skambinti iki 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofisio telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofisio telefonai: ME 4-1818 arba RE 7-7900
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais ir penktadieniais
nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradieniais ir ketvirtadieniais
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadieniais
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadieniais, nuo 5-7 val. vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-3 val. vak. Penktadieniais
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais
ir penktadieniais 2-4 val. vak. Seštadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123,
jei neatšaupta, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bėdžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Pergreitas lietuvių nutautėjimas ir kas tuo reikalu darytina

Rašo K. P.

Be lietuvių kalbos nyksta lietuviškos šeimos, organizacijos, lietuvių parapijos. O be gimtosios lietuvių kalbos ir užsilikusiųjų tuojau išnyksime. Akrono lietuvių parapija nuostoje veikusi, lietuviškų pamaldų nėra. Clevelande Sv. Jurgo parapijos mokykla, dėl stokos vaikų, uždaryta ir parapija nyksta. Chicagoje Sv. Mykolo parapija uždaryta ir bažnyčia nugriauta. Šeštadieninėse mokyklose mokinių kiekis smarkiai sumažėjo. Mus kiti nutautina ir mes patys savanoriškai nutautėjame.

Pirma pakalbėsime apie mūsų pačių savanorišką nutautėjimą.

Yra tokių lietuvių, kurie šiandien dar lietuviai, o rytoj, priėmę Amerikos pilietybę, jau save laiko amerikoniais ir nieko apie lietuviybę nenori žinoti. Jiems nereikia lietuviško laikraščio nei lietuviškos knygos. Su savo vaikais kalba angliškai. Bet tik žargonu, sukeliančiu juoką. Ir amerikoniai tokių greitų perbėgėlių ir

išverstaskūrių nemėgsta. Rimti amerikoniai sako, jei tu savo seną kelių šimtų metų gimtąją kalbą už geresnį duonos kąsnį greitai pakeitėi, tai tu, radęs kitame krašte geresnį duonos kąsnį, labai greitai atsisakyksi nuo Amerikos ir jos anglų kalbos.

Kas yra Amerika? Ji yra Europos, Azijos ir Afrikos tautų mišinys. Aš esu per 20 metų matęs tik 2 tikrus amerikonus. Tai tikri šio krašto gyventojai — indėnai, o kiti — rusai, vokečiai, lenkai, airiai ir kiti.

Kita dalis lietuvių sako, kad, esą aš Amerikoje gimiau ir save laikau amerikonu. Jie nuo lietuvių traukiasi ir atsisako lietuviškumo, nes menamai neįsivaizduoja gyventi Amerikoje ir būti lietuviu. Žydas ir airiams, atvykusiems prieš 300 metų į šį kraštą, vis lojalai yra būti airiais ar žydais ir gyventi Amerikoje, o lietuviui atvykusiam į Ameriką prieš kelis dešimtus metų jau neįsivaizduoja gyventi Amerikoje ir būti lietuviu, tai čia kas nors netvarkoje. Taip neturėtų būti. Tokie lietuviai nesugrįžta, yra suklaidinti, neatskiria pilietybės nuo tautybės. Jie mano, kad pilietybės turėjimas jau visais lojalumas Amerikai.

Kita dalis lietuvių sako, kad pilietybės turėjimas jau visais lojalumas Amerikai. Jei mes savo lietuvišką kultūrinį gyvenimą sustabdytume, tai padarysime nuostolį tik lietuvių o ne amerikoniams. Amerika — priešingai mėgsta aukštos rūšies mažumų kultūrinį gyvenimą, nes europiečių kultūriniai pasirodymai dažnai yra aukšto lygio ir net kai kada pranašesni už kai kuriuos amerikonių parengimus.

Kas yra lojalumas? Mūsų vaikai tarnauja Amerikos kariuomenėje. Mes dalyvaujame lojalumo paradosuose, aktyviai dalyvaujame rinkimuose, mo kame mokesčius, savo profesijomis praturtiname Amerikos kultūrinį gyvenimą. Mes čia, Amerikoje, atiduodame fizinę jėgą šiam kraštui ir savo uždarius paliekams Amerikos gerovei. Tai ir bus didžiausias lojalumas šiam kraštui. Amerikos lojalumui nekenkia, jei mes čia gyvename lietuvišku kultūrinio gyvenimu ir laisvinaime pavergtą Lietuvą. Buvęs Amerikos prezidentas Kennedys pasakė: "Ne klausyk, ką tau Amerika gali tau duoti, bet klausyk savęs, ką tu gali gero Amerikai duoti".

Taip ir mes — ne klausykime, ką man duos lietuviybė ir pavergta Lietuva, bet klausykime savęs, ką mes galim duoti lietuviybei ir pavergtai tėvynei Lietuvai. Didžiausia dovana pavergtai Lietuvai — tai išlaikymas lietuviybės savo šeimoje. Prieš 18 metų Clevelande vyškupas Krol, dabartinis Philadelphia kardinolas, pasakė senos kartos lietuviams: "Man yra labai gaila nykstančios lietuvių tautos Amerikoje, nes 66% lietuvių mergaičių išteka už svetimtaučių". Ar mums negaila savo nykimo... Ką mes darome tuo reikalu. Pagrindinis lietuvių kalbos mokymas turi būti šeimoje, nes jei vaikas nemoka lietuviškai, tai jis nepajėgia eiti nei į lietuvišką mokyklą, taip pat negali eiti į jokią lietuvišką organizaciją.

Kartais per greitai nutautėjęs lietuvis nukentia nuo svetimtaučių ir stengiasi grįžti atgal prie lietuviško gyvenimo, nes nuėjęs pas svetimtaučius, pasidaro tik trąša svetimtaučiams, ir jokių vadovaujamos vietos negali užimti. Duosiu keletą pavyzdžių: Lietuvių radijo vedėjas ruošia lietuvių dienas ir kviečia daug svetimtaučių aukštų po-

Pirmas jaunos mergaitės žvilgsnis į civilizuotą pasaulį. Ji priklauso "fasadų" genčiai, kuri neseniai surado dr. Robert Fox ekspedicija Filipinuose. Mindažo saloje gyvena gentis, kuri kalnu ir mišku atskiria nuo kitų gyventojų, naudoja akmeninius įrankius ir gyvena labai primityviu klajoklių gyvenimu.

litikų. Atsilanko kongresmanai, senatoriai ir miesto merai. Amerikonių politikai ieško sau naudos, nes gaudo lietuvių balsus. Po miesto galvos (mero) kalbos prieina prie lietuvių dienos vedėjo vienas po vieną ir štai ką sako: Sveikinu su tokiu dideliu pasisekimu ir didele įtaka pas aukštus svarbius postus užimančius amerikonus. Turi didelę įtaką pas mano bosą merą. Jis yra inžinierius, dirbęs 10 metų ir net galės gauti aukštesnės vietos. Jis prašo protekcijos, kad jį užturtų pas merą ir kad jam duotų paaukštinimą.

Jam buvo atsakyta, kad aš galiu padaryti protekciją pas merą, kad gautum paaukštinimą, bet gaila, kad nemoki lietuviškai.

Inžinierius barė savo tėvus, kad per greitai tėjai jam atėmė gimtą lietuvių kalbą ir jis

šiandien mano, kad tik per lietuviškas organizacijas ir lietuvių politikus gali pasidaryti laimingesni su lietuvių užtarrimu. Tai štai koks nuostolis per anksti nutautėti ir atsisakyti nuo gimtosios lietuvių kalbos. Inžinierius parodė turįs lietuviškai padaryti protekciją pramokti lietuviškai, o radijo vedėjas pažadėjo pramokusiam lietuviškai padaryti protekciją ir aukštesnę vietą.

Šitokiais pavyzdžiais reikia priminti tėvams ir jaunimui, kad per greitas pabėgimas nuo lietuviybės yra nuostolingas lietuviui ir lietuviybei.

(B. d.)

Antroji laida ispanų kalba

Trumpai, vaizdžiai, ryškiai Lietuvos istoriją atpasakota 8 psl. ispanų kalba leidinyje *Lithuania Quiere Ser Libre*. Autorius Algirdas Gustaitis. Išleista 1968 metų vasario mėnesį. Leidinys turėjo didelį pasisekimą ir yra išsibaidęs.

Gauta žinia, kad 1971 m. prieš čiurolioniečių atvykimą į Kolumbiją. Medelin, Kolumbijoje gyvenantis lietuvis veikejas Jonas Kaseliūnas leidinėly perspausdino ir išleido antra laida. Jis sėkmingai platinas kolumbiečių bibliotekoms, institucijoms darbuotojams, komercijai, spaudos darbuotojams. Sulaukta labai palankių atsiliepimų.

Leidėjas apie du šimtus egz. Lituania quiere ser libre buvo pasiuntęs į Venecuėlą per Lietuvių Bendruomenės pirminką Vladą Venciu. a.

NAUJIENŲ PIKNIKAS
rugpjūčio 15 dieną
BUČO SODE
Willow Springs, Ill.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

Penkiolikos metų mirties sukaktis

A. A.

CHARLES J. BARTKUNAS (BORTKUN)

Gyveno Chicago, Illinois

Mirė 1956 metų liepos mėn. 28 dieną, sulaukęs 62 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Palaidotas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Paliko nuliūdę: sūnus Charles, duktė Lottie Ann Kopfman, jos vyras Edward, 3 anūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Mūsų brangiajam CHARLES J. BARTKUNUI (Bortkun) pagerbti bus laikomos Sv. Mišios Carmelite Fathers, Munster, Indiana 1971 m. liepos 28 dieną.

Mes Tavęs, mūsų brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nuelsime. Tebūna Tau lengva šį žemelę.

Nuliūdę lieka:

SŪNUS, DUKTĖ, ANŪKAI.

A. A.

PAULINA V. IVAS-GUDAITYTĖ

Gyveno 6921 So. Oakley Avenue

Mirė 1971 m. liepos 25 d. 5:00 val. ryto sulaukusi 56 metų amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: vyras Antanas, duktė Carol-Ann Urban, žentas Donald, sūnus Charles, du anūkai, motina Ona Gudaitienė, 2 seserys — Ona Klimkiewicz su šeima ir Henrietta Petraitis, švogieris John ir jų šeima, teta Elzbieta Butwell ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Antradienį 6 val. vakaro kūnas bus pašarvotas Lack ir Sūnų koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Ketvirtadienį, liepos 29 d. 9:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios ir Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Paulinos V. Ivas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį patarNAVimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

vyras, vaikai, motina, seserys, giminės.

Informacijai skambinti RE 7-1213 arba YA 7-1138.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!

REMkite tuos BIZNERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoms gražiausias gėles ir vaivalkų antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6645 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-8501

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
* TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMmodore 4-2228
South Holland, Illinois

KENOSHA, WIS.

Graži Wisconsinio lietuvių diena

Štai jau ir po Wisconsinio Lietuvių dienos, kuri įvyko 3 m. liepos mėn. 18 d. sekmdienį terdviamė šv. Teresės parapijos parko žuolyne.

Diena pasitaikė pusėtinai graži, ne per karšta. Nors buvo pradėję lynoti, bet už keliolikos minučių nustoję ir vėl saulutė linksmai nusislypėjo.

Zmonių buvo pusėtinai, bet galėjo būti žymiai daugiau. Iš lietuvių visuomenininkų buvo inž. Antanas Rudis, Jonas Jasaitis, Dr. Kazys Bobelis ir keletas kitų čekagiškių, kurių pavardžių nežinau. Net ir iš Rockfordo mačiau nepailstantį jaunuolį Juozą Bacevičių (Zvalga). Buvo atvykęs Wisconsinio valstijos gubernatorius Petrick J. Lucei bei Racine, Kenosha miestų merai, keletas biznierių, radijo ir spaudos atstovų.

Garbės svečius pristatė ir programą labai aiškia angliška taršena — pavadė ekonomistas p. Paukštėlis Jr.

Amerikos karo veteranai įnešė JAV vėliavą drauge su Pavergčių Tautų vėliavomis: Estijos, Lietuvos, Latvijos, Ukrainos ir organizacijų vėliavomis.

JAV ir Lietuvos himnus giedojo solistė p. Tamoliūnienė. Programą atidarė p. J. Milišauskas. Pagrindinę kalbą pasakė Wisconsinio valstijos gubernatorius Patrick J. Lucey. Kaip jau yra politikierių įprasta linkėti ir gubernatorių linkėjo atgauti sau nepriklausomybę. Sekantis kalbėjo mūsų mielas visuomenininkas inž. A. Rudis ir po keletą žodžių tarė miestų merai.

Pabaigai programą pajauirino tautinių šokių šokėjai — Jaunimo Centro Studentų Ansamblis iš Chicago, vadovaujamas p. L. Brazdienės, taip pat vietos jaunimo ansamblis. Bijūnas, p. S. Milišauskas vadovaujamas, gyvai pasirodė.

Bendrai visas minėjimas pra-

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gaisras dangoraižiu

Sekmdienio naktį kilo gaisras 39 aukštų apartamentiniame name, šiaurinėje miesto dalyje, 3150 N. Lake Shore Dr. Gaisras prasidėjo tuščiam bute, kurio gyventojas yra atostogose. Lengvai sužeista 10 asmenų, to namo gyventojai.

Idomu, kad tame pačiame name 1969 m. sausio 23 d. buvo gaisras, kainavęs keturiems asmenims gyvybes ir sužeidęs 18 asmenų. Policija aiškina gaisro priežastį.

Tikrina politiko knygas

Demokratų partijos geram vardui pakenkė Paul Powellio mirusio Illinois sekretoriaus, palikti milijonai pinigų. Dabar vėl mokesčių inspekcija tikrina mero Daley gero draugo ir kaimyno knygas. Matthew Danaher įtariamas nesumokėjęs visų mokesčių 1967 — 1970 metais. Danaher yra Circuit Court tarnautojas, sekretorius. Patirta, kad jis gydoši Washingtono ligoninėje.

Demokratų partijos komitetas Cook apskrityje, per advokatą Michael Daley, mero sūnų, bando per teismą sustabdyti Internal Revenue įsakymą Chicago First National bankui parodyti visus Danaher popierius ir bylas bei partijos piniginę atskaitomybę. Danaher buvo artimai surištas su partijos lėšomis. Danaher, 44 metų demokratas, gyvena 3504 S. Lowe St., nepertoliausiai nuo mero.

Policijoje nuotaikoje. Garbė ruošėjams.

J. Pronskus,
90, Cedar Ave.
Waukegan, Ill.

Buvęs Beatle grupės narys John Lennon laukia lėktuvo Londono aerodrome.

Ieškojo revolverio rado ginklų sandėlį

Policijoje suroda pas Ted Rech, Downers Grove gyventoją, 50 šautuvių ir revolverių bei nemažai amunicijos ir aiškina, kaip tie ginklai pas jį atsirado. Šis arsenalas paaiškėjo, kai Rech peršovė savo draugą Johnsoną, kuris yra 27 m., kada Rech jau 44 metų. Kilus ginčui dėl "gentkarčių skirtumo" Johnsonas pavadinęs Rechą "seniu", už ką supykęs Rech Johnsoną peršovė, lengvai sužeisdamas jam skruostą.

Policijoje tikėjosi atimti iš Rech revolverį ir labai nustelbo radusi visą ginklų sandėlį.

Užmušė seną porą

Rockforde žiauriai buvo užmušti du seneliai: 80 metų Herman Kasch ir 82 metų jo žmona Mary. Judviejų sūnus, nebegalėdamas prisiskambinti į tėvų namus telefonu, pakvietė policiją, kuri rado išduotą langą, išlaužtas duris ir abu senelius jau kelios dienos negyvus, užmuštus.

Prieš dvi savaites į Kasch namus buvo įsibrovęs plėšikas, kuris peiliu grąsdinamas reikalavo pinigų. Nieko negavęs, jis išėjo, išpėdamas nieko nesakyti policijai, nes jis atkeršysiąs. Policija spėja, kad porą ir užmušė tas pats piktadarys.

Čikagos "šventosios karvės"

Indijoj karvės laikomos šventomis. Joms visi keliai atviri. Mirštantieji laikosi už jų uodegų, o ligoniai gydoši jų mėšlu, tepa sau veidus. Sakoma, akims šviesiau...

Čikagoje taip pat turime panašų kultą, tik ne karvių, o šunų. Čia šuo "šventas" — teršias gatvės ir parkus, ir niekas nieko "negali" padaryti. Aldermanas William Singer (43-rd Ward) mėgina priversti šunų savininkus "neesėtiškus ir sveikatai pavojingus dalykus" pašalinti, bet miesto taryba nesutinka, o pakomitečio pirmininkas Fifieldis sakąs, kad geriau auklėti šunų savininkus, o ne persekioti šunis.

Matote... Kas nenori uostyti smarvės, reiskia, "šventus" šunelius "persekioti"... Sakoma, reikia savininkus "auklėti". O kaip? Gal kaip Indijoj akis patepti... kad pasidarytų šviesesnės ir pamatytų tai, kas šlykštu?

Bet "don't worry" — jie mato ir užuodžia. Priešingai, nevedžiotų savo "šventųjų" smirdalių ir kaimynų palanges ir parkus "pasivaikščioti". Tik tų miesto "tarybininkų" akys, matyt, dar nedatėptos", kurie nemato "šventųjų relikvijų" šlykštumo ir reikalo jas pašalinti.

A. Baltušis

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

TRUMPAI

— Dr. Steponas Biežis atstovauja Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos organizacijoms, Amerikos Lietuvių Tarybos valdyboje. Lietuviškoje veikloje jis reiškiasi nuo pat savo jaunystės dienų ir studenavimo laikų Valparaiso universitete, todėl gerai pažįsta Amerikos ir lietuvių išeivijos gyvenimą. Niekomet nesiribojo vien savo grupių veikla, visur ir visada dalyvaudamas bendruose ypač skautijos bei jaunimo darbuose, kurie dėl geros organizacijos ir plačios apimties visuomet turėdavo geras pasekmes. Dr. S. Biežio dalyvavimas Altos darbuose šiais nepastovumo ženkluose esančiais laikais yra labai svarbus ir reikšmingas, nes kai kurie jaunieji visuomenininkai neatskiria politinių detalių bei šalutinių veiksmų nuo bendros politikos.

— *Standien*, liepos 28 d., 7 val. vak., Marquette parke bus viešas ir nemokamas koncertas. Chicago muzikų unijos orkestras atliks pusiau klasikinį ir populiarios muzikos kūrinius.

— *Stasys Ripskis*, atsargos kapitonas, yra pakviestas treniruoti kariuomenės reprezentacines sporto komandas Maryland valstijos bazėse. Atlikęs šias pareigas jis grįš tolimiesiems darbiui į Vokietiją. Tėvai Vytautas ir Sofija Ripskiai gyvena Evergreen Parko apylinkėje.

— *Rašytojo Lindo Dovydeno* atsiminimų knyga "Mes valdysime pasaulį" dviejuose tomuose yra geriausiai perkama šiuo metu knyga. Ypatinai gaili daug buvo nupirktą birželio mėn. Pravartu paskaityti kiekvienam ką rašo apie komunizmo ir komunistus Lietuvos valstybinės premijos laureatas L. Dovydenas. Abu tomai kainuoja 8 dol. Gaunama Naujienose.

— *Vilius Bražėnas*, žurnalistas, visuomenininkas ir puikus kalbėtojas konkrečios veiklos temomis, ruošiasi persikelti iš Watertown, Conn. į Fort Myers, Floridos valstijoje. Jis yra surinkęs ir teberenka vakarų pasaulyje išeinančius komunistinius ir prieškomunistinius laikraščius, žurnalus bei leidinius, panaudodamas tą turimą medžiagą gausioje korespondencijoje amerikiečių laikraščiuose bei paskaitose apie komunizmą įvairioms organizacijoms netgi mokykloms. Jo nuomone, individualūs laišakai redakcijoms yra labai gera priemonė sveikos viešosios opinijos formavimui ir Lietuvos laisviniu darbuose. Šiuo reikalu jis yra dalyvavęs informacijos seminarų ruošime ir tų darbų propagavime.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
TIME
LUTHERAN KINDERGARTEN
TEACHER
To start September 1st
For interview Phone
331-6030, 798-0814 or 532-2171

BOYS! BOYS!
11 and over. Interesting part-time work during the summer for boys living in the Brighton Park area. Call Week days only, between 5-7 P. M. 652-0918

\$150 per savaitę, gaus tinkama blaivi pora. BUTLERIS ir VIREJA. Suaugusių šeimoje iš 2 asmenų. Provincijos rezidencija apie 25 mylių ir vakarus nuo Chicago, 2 mėn. Arizonoje. Rašyti angliškai. Duoti telefono nr. Rašyti c/o AF Box 317, 225 W. Washington St., Chicago, Ill. 60606.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
MOTHERLESS HOME NEEDS
HOUSEKEEPER.
to live in and take complete charge. Salary plus room and board. Location Oak Park
Phone 247-2546, Mr. Barber.

HOUSEKEEPER live in, small family. Light work and cooking. 798-8607 after 6 P. M.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

BUILD YOUR OWN BUSINESS
Part time and earn \$2,000 per month. Small investment required. For appointment: CALL: 472-2168.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

— Rugpiūčio 9 d. automobiliu važiuosiu į Hot Springs, Ark. Paimsiu keleivį, kuris padėtų vairuoti mašiną. Tel. 376-7081. (Pr.)

— Ieškau Tavernos ar Liquor biznio. Skambinti nuo 12 v. popiet tel. 476-9479. S. Astra. (Pr.)

PAS PSICHIATRĄ

— O dabar, — sako psichiatras, — prašau atsakyti, kas atsitiks, jeigu Tamstai nukirsiu dešinę ausę?
— Negirdėsiu, — atsako pacientas.

— O kas atsitiks, jeigu nukirsiu kairę ausį?
— Nieko nebematysiu.
— Kaip tai? — susidomėjęs paklausė gydytojas.

— Ir yra ko čia nustebti! — juk tada skrybėlė nukris man net ant nosies.

NATŪRAI PIRMENYBĖ

— Kad turėtum skaistų veidelių, turi daug šviežio pieno gerti. — pataria motina besubretančiai savo dukrai.

— Vartoji geriausią kremą ir prancūzišką pudrą, kam man dar tos dirbtinės priemonės? — atsako dukrelė.

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj) Piguš automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4063 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-4980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

NAUJIENŲ PIKNIKAS
1971 m. rugpiūčio 15 d.
BUČO SODE
Willow Springs, Ill.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAI — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

RETA PROGA!
Parduodami žemės sklypai po vieną ir po vieną ir puse akierį šiaurės rytų Wisconsinio, 10 mylių į pietus nuo apskrities miesto Marinette. Sklypai su 100 ir 150 pėdų svarios, gilios ir žuvingos Peshigo upės pakraščiu tik už Bagley's Flowage. Sklypai patikrinti ir Zoning inspektoriaus pripažinti tinkamais statybai bei apsigyvenimui.
Kreiptis: A. MACIULIS
Rt. 2, Box 204
Marinette, Wisconsin, 54143
Tel.: 715-789-2443

BY OWNER —
Have to sell fast 2 deluxe bldgs. 1-20 Apt. — 1-13 Apt. All mod. immac. cond. 40 years old. 4 1/2 X income. Vicinity Pulaski-Montrose. KE 9-2927.
1-13 Apt.

COTTAGE, PINE LAKE, LaPorte, Indiana — sandy beach, modern. \$8,000 — call 442-7941

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

FARMLAND IN WISCONSIN
56 acres — farmhouse and barn, creek frontage, \$24,900.
124 acres with completely remodeled farmhouse, natural fireplace, carpeting, etc. \$29,900.
For sale by owner.
LEO WETSTEIN
R. 1, Westfield, Wis.
608-296-2385.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm, Fire and Casualty, Collision

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėtinimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4207 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus. Pilna aprauda.
I. RUDIS
Tel. CL 4-1050

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stori rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuoti. Apskaldavimai nemokami. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

VISKĄ APIE NAMUS
Taisau (remodeluoju) senus namus, stogus, langus, dažau, sutvarkau elektrą ir t. t.
Skambinti ALEKSUI
Telef. 927-7186

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2737
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŽALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, žaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SODYBŲ PIEVELES
Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šešto knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES
Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir priežiūrėti. Naujienos šia knygele parduvinėja. Užvažiavusieji gali knygele įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiūšime. Pinigus prašome sųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608